

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr 61. ANULU XVII.

Sabiu, in 3/15 Augustu 1869.

Telegrafulu esse de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Pronumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra expeditura. Pretulu prumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tro provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 po 1/2, anu. 6 fl. v. a.

Inseratoile se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Vedemu ca a strabatutu in publicu unele informatiuni despre deslegarea afacerii de controversa intre parochianii romani si greci dela biseric'a gr. or. dela Sant'a Treime din cetatea Brasiovlui. Pre catu avemu si noi informatiuni despre deslegarea acest'a, deocamdata credemu a pute afirm'a, ca lucrulu acest'a nu a petrusu in publicu, in tota genuinitatea sea. Acest'a era si preste putintia pentru ca ordinatiunea respectiva inca nu e publicata. La tempulu seu ne vomu adoper'a asi'a d'ara, pentru delaturarea ori-carei cuprinderi necorespondentorie a ordinatiunei a o pune sub ochii cetitoriloru.

Unu resunetu la cartea rosia in delegatiune.

Cartea rosia in delegatiunile ambeloru parti ale imperiului au deschisu cale unoru cuventari cari porta germenulu de eveneminte mari. Politic'a interna si esterna a monarchiei si are partea sea depusa in atinsele cuventari.

In fati'a unei atari impregiurari ne punemu intrebarea, ca ore cuprindemumu noi, si deca vomu cuprinde, o vomu cuprinde bine situatiunea in care ne aflamu.?

In o dare de sema a situatiunei de pre la inceputulu anului 1867, ne straduiramu a infatisi publiculu cetitoriu periculu possibili in venitoriu. Se intelege ca noi de atunci amu statoritu, ca delaturarea periculu nu aterna numai si numai dela noi.

Astadi vedemu in tote partile o miscare. Europ'a se pare a fi decisa a face pre tote punctele unu pasu inainte. Ceea ce nu vedemu inca este, ca elementele cari au sa compuna viitorulu inca nu sunt grupate de asi'a, ca sa garanteze unu ecuilibru si cu acest'a o sigurantia pentru tote nationalitatiile de viatia din continentulu nostru. Cu deosebire putem dice acest'a despre partea din resaritul de media di alu Europei.

Impregiurarea acest'a de vaieratu se esplica pre usioru deca omulu cauta asup'a insusiriloru nationalitatiloru.

Sa le luamu dearendulu incependu din ori-care coltin alu Europei, si vomu afla ca unu feliu de ambitiuone egoistica le impinge mai pre fia-care la o netolerantia fatia cu celelalte si la unu feliu de suprematia asup'a celorlalte.

Ceea ce vedemu in mare in Europ'a aflamu in proportiunea cuvincioasa acasa in monarchia nostra, si mai departe in patri'a nostra mai strimta.

Indata la inceputu amintiramu de cuventarile din delegatiuni si amu pute aminti si de altele cari nu au natura politica si cari s'au rostitu si in apropierea nostra. Din tote vedemu ca d. e. elementulu nemtiescu se provoca mereu la cultur'a sea. Se provoca in sa nu pentru ca sa faca din ea unu ce comunu si cu alii, ci pentru ca sa scota din ea unu dreptu exclusivu de o esistentia exclusiva pentru sine, in genere si in specie. In acelaasi coru vedemu si in delegatiunea si diuaristic'a ungeresca ca-si amesteca ariele si unii din barbatii natiunei magiare, de-si amenintiarea cu dreptulu exclusivu, emanatu din „supra-cultur'a nemtiesca“, e indreptatu asi'a de bine si asup'a loru ca si asup'a tuturor celorlalti „subculturani“, dupa cum se exprima unu profesoru de pre catedr'a unei universitati germane inca de pre la 1863.

Deca avemu infatisierea de mai susu inaintea ochiloru credemu ca vomu pute usioru concluda ca conflictele cari aparu pre orizontulu politicu sunt numai nisee efecte ale conflictulu celui mare, provenitu din interesele generali de rase.

Este sörtea cea mai ingrata, candu cine-va se afla in impregiurari de aceste si este constrinsu a lua parte la actiuone. Actiuone seu activitatea este in sa o necesitate imperativa tocmai in impre-

giurari de aceste, pentru ca ea, celu putienu, sustione pre celu interesatu la pusetiunea de unde pote vede si pote face sa veda si alii ce au oferatu trecutulu, ce ofera viitorulu si ce se pote cine-va intorco la trecut, asi'a dupa cum a fostu elu odinioara seu este de lipsa sa-si ia diu'a buna dela elu si sa se tiena numai de viitoriu.

Romani preste totu luati din ferberea cea inceputa dela 1860 inceci au datorita a caut'a asupra germanismulu, care unii delegati ai senatulu imperialu nilu punu de nou in proseniu si de alta parte a nu-si uit'a ca acel'a si pote totu asi'a de bine intinde man'a nevediuata, carea sa confisce substratulu celu mai siguru, pamentulu, indata ce va succede a-i isol'a (pre romani) de elementele la cari ei sunt naturalminte avisati. Periculu sunt numai in forma deosebite. Ac'i mai putem adunge indata si unu altu periculu carele pote ameninti'a de alta parte.

Trebuie d'ara odata sa invingemu spaim'a de greutatea chiamarei ce ni-o da situatiunea; alu doilea si ce-i ce form'za de ja unu statu independentu si cesti cari ne aflamu in monarchia austro-unguresca sa cautamu inainte de tote ca principiulu de egalitate sa fia respectatu pentru fia care in felulu seu, adeca, pentru unii ca statu, pentru alii ca natiune cu drepturi egale in statu. Ungari'a si monarchia austro-unguresca preste totu, de si mai tardu, vedindu staruintia nostra pre langa unu dreptu asi'a de s'antu, va deschide ochii si va recunoasca necesitatea de a ne apretiu mai multu decatu pana acum. Nisuintelor de sterpirea de rase atunci li se voru pune margini, cari nimenea nu va ave cale de a calc'a popore si staturi cari nu dorescu alt'a decatu sa traiasca in libertate si se contribuie la inaintarea culturi omenesi.

Eveneminte politice.

In B o e m i'a se voru face alegeri noue. — Goluchovski si depune mandatulu de deputatu, pentru ca nu pote primi politic'a mandantiloru sei de passivitate fatia cu senatulu imperiale. — Intre Austri'a si Prussia polemic'a diuaristica se incorda totu mai tare. — Imper. Napoleonu merge in 12 Aug. la Chalons in castre si petrece pana in 15 Aug. — In London s'a prorogatu parlamentulu. — In Spania inca nu s'au asiediati Carlisii. — Principele Carolu se va intrevede cu tiarulu in Livadi'a. Ministrulu Cogalniceanu a sositu la Bucuresci.

Delegatiunea ungeresca.

V i e n' a 6 Augustu.
Presiedinte : Majláth. Din partea regimulu se afla presenti : baronulu Orczy, Werninger, ministrulu de finantie Lonyay.
Bitto propune, ca, incependu dela an. 1870 incolo creditulu supletoriu sa se porte numai pana in lun'a lui Martiu a anului viitoriu; platirile in sa se potu urma pana in Iuniu. Socotelile sa se revedia indata de curtea suprema de computu si sa se asterna delegatiuniloru. O exceptiuone facu acele sume, cari se retienu in cele 3 luni dintaiu ale anului bugetariu viitoriu spre acelu scopu, ca sa se pöta implini obligamintele, ce rezult'za din pacte deja incheiate. (se primesce.)
Stratimirovics face interpelatiunea urmatore catra ministrulu comunu de externe: „De ore-ce jace in interesulu monarchiei a intretien'e o amicitia catu de intima cu poporele din Orientu, intreb'u pre d. ministru, deca e aplicatu a infiintia unu conslatu in Cetinje?“
Comit. supr. Lud. Tisza, referintele sectiunei pentru externe, cetesce raportulu despre bugetulu ministeriulu comunu de externe.
Beust apare in sala.
Franciscu Pulszky: In epistol'a catra contele Wimpffen, cuprinsa in cartea rosia, a are-

tatu contele Beust insemnatarea propuneriloru diplomatice inaintea delegatiunei. Consultarile delegatiunei sunt forte seriose tocmai pentru ca numerulu delegatiloru e micu. In acesta institutiune jace garanti'a nu numai pentru libertate, ci si pentru pace; ea nu vine inainte nici in Rotteck, nici in Bäcker, caci e noua si de aceea are multi inimizii. Austri'a nu trebuie sa uite, ca reorganizarea a delaturatu paragrafulu seu celu faimosu, si ca ierasi potu veni tempuri, candu spiritulu nu va fi liberalu ci contra libertat'iei, si ca atunci tocmai delegatiunea va fi aceea, prin care ambele parti se voru pute sprigini.

Interesele ambeloru parti ale imperiulu firescu sunt diferite in unele relatiuni. Ungari'a cauta spre Ostu, Austri'a spre Vestu. Ce se atinge de politic'a orientale a lui Beust, vorbitorulu e multamitu cu acest'a. Ungari'a pretindenea este, dupa densulu, o amica a libertat'iei, in Ungari'a nu este nici o partida — si vorbitorulu postesce a fi audite aceste cuvinte si in Bucuresci, — care aru dori estindere. Ungari'a nu aru vofsa prim'esca in sine elemente straine. Aru fi in interesulu Ungariei ca sa progresze si poporele dela Dunarea de josu; caci crescendu libertatea aru deveni mai bogate si comunicatiunea de negotiu cu Ungari'a mai via, aru deveni mai departe mai culte, si cultur'a le-aru face amici ai Ungariei.

Dupa cum in sa nu are Ungari'a dorintia de estensiuone, asi'a pretinde Ungari'a, ca nici elementulu germanu din Austri'a sa nu nisuiasca la estindere.

Abstragendu dela cestiunea libertat'iei interne dualismulu e garanti'a pacei pentru Europ'a intr'ega, de ore-ce favor'za cu resolutiune neutralitatea monarchiei austro- magiare. Paritatea, ce exista intre ambele state ale monarchiei, ne opresce pre noi unguri de a cugeta la estindere in Ostu, de asemenea ca si pre Austri'a in Vestu.

Deca un'a seu alta parte, intarita prin politic'a sea externa, aru areta influentia mai mare, atunci aru fi stricatu ecuilibrulu si paritatea nu aru mai pute esista. Acestu principiu alu vietii nostre constitutiunale, filosof'a coinvoirei, i prescrie ministrulu de externe politic'a sea in modu otaritu, ea e politic'a pacei, ea ne depart'za dela ori-ce dorintia de estindere teritoriale. De aceea potu fi convinsi si vecinii nostri din Orientu — a-si d'ori, sa se pöta audi vocea mea in Bucuresci — cumca temerea de — apucaturi lacome, exprimata asi'a desu in jurnalele lor, e cu totulu nebasata. Cu catu se desvöta mai liberu autonom'a tieriloru vecine, cu atat'a mai multu vinu la valöre afacerile economice ale statulu, si in directiunea acest'a interesele nostre sunt identice cu cele ale Serbiei si Romaniei. Cu catu se desvöta mai multu acele tieri, cu atati mai multi amici ne cresc acolu!

Pentru aceea e lucru firescu, deca aprobamu politic'a contelui Beust fatia cu Orientulu; vedemu ca programulu lui, dupa cum l'a desvölatu in depesi'a lui din 1 Ianuariu 1867, e celu adevratu, fiindu ca pre langa integritatea Turciei a cautatu a aperi drepturile raialeloru si a indemn'a la o revisiune a tractatelor din 1856. E lucru firescu, ca Franci'a si celelalte puteri nu spriginira acelu programu. Diplomati'a e indatinata de a tra'i din mana in gura si se codesce, a deslega principalminte cestiuni mari. E o aparintia vechia, ce nu o intalnimu pentru prim'a data in istoria.

Inca inainte cu 2500 ani veni proroculu Isai'a la regele Ezechia si descriindu-i viitorulu cu colorile cele mai intunecate, lu admon'a de a se ingrigi inainte pentru periculu amenintatoriu. Iera regele i response profetulu cu rugaciunea cea scurta: „Dägnac, da-ne pace in dilele nostre!“

Si regele Ezechia a avut dreptu in sensulu seu; istoria insa i dete dreptu profetului, si asiá contele Beust sa se margaie cu aceea, ca nici elu n'a umblatu mai bine cu programulu seu, cá profetulu Isai'a. Cabinetele diceau: Da-ne pacea in dilele noastre; istoria insa i va dá dreptu contelui Beust. (Aplausu.)

Aceasi politica a pácei insa si a retinerii, ce a intrebuintat'o ministrulu de esterne cu succesu bunu in Ostu, trebuie observata in asemenea modu si in Vestu; si privim cu satisfactiune aceea impregiurare, ca cont. Beust a respinsu in depe-si'a indreptata cátra Bavaria si Würtemberg'a, conc-lucrárea la intemeierea unei confederatiuni sudice cu aceeași resignatiune. In sensulu dualismului si alu paritátiel' elu nu puté face altu ce-va, in privin'ti'a acésti'a elu a satisfacutu intereseloru monarchiei austro-magiare, dupa cum le pretinde cointelegerea. Trebuie insa sa atragemu atentiunea asupr'a pericolului, ce jace in recéla' relatiuniloru intre Viena si Berlina. O contielegere mai amicabile cu acésti'a putere mare germana, aru fi o garantia noua pentru pacea Europei. Cu tóte ca scim, ce ne impune demnitatea monarchiei magiario-austriace, carea nu trebuie pariclitata nici decum, totusi asteptámu dela aceea prudintia si tactica a ministrulu nostru de esterne, cu carea a sciutu a redicá valórea monarchiei in verice cestiune européna, fie aceea legata mai strinsu séu mai liberu cu interesele nóstre, ca va affá ocaziune, de a demústrá cabinetulu din Berlina, cumca politic'a nóstra e politic'a pácei, si cumca acésta pace cere necesarminte o relatiune reciproca mai amicabile intre cabinetele din Berlina si Viena. (Aplausu.) Eu propunú cá raportulu comisiunii sa se priméscá de basa la desbaterea speciale.

Ed. Zsedenyi nu e multiamitu cu politic'a ministrulu comunu de esterne, luádu afara numai politic'a observata in cestiunea Romei. Pacea dupa cum o sustiene diplomati'a comuna a monarchiei, aru costá pré multu. Ca starea din afara nu s'aru fi imbunatatitu cu nimica si nice constitutiunea nu s'aru fi intaritu, deóre ce ministrii lucra dupa cum le place si facu cá delegatiunile se hotarésca, ce voru ei. (contradicere.) Ministrulu de esterne nu si-aru fi uitatu de trecutu si se aru nisui de a si sustiene influinti'a asupr'a acelorú state, cu cari astadi monarchia austriaca nu are de a face nimic'a. In notele si scriptelele sele aru urmá fí-resce o politica de pace, ce pare sincera, dar nu s'aru fi lasatu de cugetele sele aseunse, de a si intari influinti'a sea in Germania sudica. Vorbitorulu desaprobéza ténut'a cea rece a cabinetulu comunu rezervata inca cu ocaziunea misiunii lui Tauffkirch. Din acelu timp se trage suspiciunea Prussiei fatia cu monarchia; si acésta suspiciune aru fi încátuva intemeiata, deóre-ce Beust sta mereu de independintia confederatiunii germáne de sudu, chiaru si in contr'a vointiei acéstei'a. Mai departe imputa vorbitorulu ministrulu, ca se lasa a fi purtatú de cátra Francia, ca a datu instructiune ambasadóriloru din orientu, de a merge mána in mána cu ai Franciei. (Iaritate, strigare: „Orice sa mergemu póte cu Russia?“) Si in Belgiu au spriginutu ministrulu pretensiunile Franciei, in scurtu disu, ca se pare ca monarchia aru fi dejá aliata Franciei. O atare aliantia inse nu aru fi in interesulu pácei, spre a sustiené pacea, monarchia aru trebú se remána cu totulu neutrale.

Pulszky respunde la atacurile lui Zsedeny, cumca pacea armata fresce ca e grea si e unu blestemu asupr'a Europei intregi, dar monarchia austro-magiara nu póte fi acelu statu, care se póta incepe cu desarmarea. Imputarea facuta ministrulu, cumca nu si-a nitatu de traditiunile trecutulu, nu e drepta si nu trebuie nice o demústratiune mai adenea, spre a areta, cumca Beust s'a deslipitu cu totulu de traditiunile scolei lui Metternich, carea scóla avea inaintea ochiloru única scopu, conservarea ideiloru reactionarie. Déca se privesce politic'a urmata de contele Beust in totalitatea ei, delegatiunea acésti'a nu-i póte denegá recunoscintia sea, deóre-ce totu-déun'a a avutu inaintea ochiloru interesele Ungariei.

Contele Ferd. Zichy adresádu-se si elu cátra Zsedenyi, i da sa pricepa, ca nu aru fi destulu, a voi pacea spre a o si sustiené; trebuie pastrata si puterea, spre a o puté mediucóci. Nu e chemarea acéstei monarchii, de a ajutá la latirea suprematiei Prussiane in Germania, si déca ministrulu de esterne merge in orientu mána in mána cu Francia, acésti'a are motiva naturalu in aceea impregiurare,

ca suntú identice interesele Franciei si ale monarchiei in orientu.

Representantele ministrulu de esterne bar. Orzzy dechiara, ca ministrulu a favoritu nisuintiele liberale pretutindine, asiá si in Ostu, ca s'a nisuitu pretutindinea, a-si cástigá simpatii, dar ea pretinde pretutindinea cu totu dreptulu, sa i se arete asemenea simpatii. Dela ministeriu, nu se póte pretinde cá sa supuna interesele monarchiei proprie, intereseloru streine. Déca Zsedenyi imputa, ca spelele se immultiescu, acésta imputare nu se póte face ministrulu de esterne, deóre ce acésti'a n'a vatematu inca nicairi regulile crutiárei. Si imputarea, ca greutátile s'a imultitu in bugetulu armatei, nu se póte face ministrulu de esterne, inaintea acéstu foru alu delegatiunii, ci inaintea parlamenteloru; cáci acolo s'a votatu legea cea noua de armare si togmai acésta lege de armare aduce cu sine sarcini mai mari. Cumca iubirea de pace a ministrulu e numai paruta, si cumca pre ascunsu urméza tendintie de atacare, e o contradicere; cáci dupa form'a constitutionalá a regimulu de astadi nu se potú urmá tendintie secrete, ce stau in contradicere cu cele publicate. Ce se tiene de posetiunea monarchiei fatia cu Germania, acésti'a e basata strictu pre tractatele de pace dela Prag'a.

Déca s'aru indemná monarchia de a parasi acésta posetiune, va fi amagita a se pune pre planulu celu pezisiu, unde nu se affa stare. Imputarea pentru posetiunea luata cu misiunea lui Tauffkirch aru fi de aceea intardiata. Zsedenyi a disu, ca Germania sudica—face monarchia ce va face—totusi se va supune odata suprematiei prussiane, si de aceea sfatuie de a nu se mestecá nice decum in afacerile Germaniei sudice. Acéstu statu lu urméza ministrulu intr'atát'a, încátu nice nu voiesce a si dá parerea sea despre relatiunile din Germania sud., si Zsedenyi nu 'si urméza nice sfatulu seu propriu, deóre ce si descopere parerea sea despre relatiunile Germaniei sudice in forma fórté provocatóre. In orientu de buna séma aru fi purcesu ministrulu mána in mána cu Francia, dar numai din aceea cauza, pentru ca Francia basádu-se pre tractatele de Parisu, aru fi luatu initiativa la o procedere, care erá pre deplinu corecta si la care a trebuitu sa se alature monarchia in interesulu seu propriu. Zsedenyi a disu, ca monarchiei nu-i e iertatu a cautá simpatia in Germania sud., acésti'a e resolutu a o combate.

Ministrulu comunu canta a si cástigá pretutindinea simpatii, deóre-ce interesulu monarchiei proprie e singurulu seu punctu de manecare. In genere ministrulu e condusu pretutindinea de principiulu, ca onoréza drepturile puteriloru straine, dara pretinde, cá drepturile monarchiei proprie sa se respecte pretutindenea.

Mai amintesce bar. Gavriile Kemény, ca propunerea actelorú diplomatice inaintea delegatiunii aru fi unu postulatú alu legiloru din 1867, ca elu nu póte aprobá conceptiunea cea timida a scri-sórei contelui Beust cuprinsa in cartea rosia, in care cá si cându s'aru escusá óre-si cum propunerea cártiei rosie.

Raportulu comisiunii se primesce in desbaterea generale, si apoi se trece la desbaterea speciale.

La titululu „academia orientale“ intréba Zsedenyi, déca se primescu si protestanti cá elevi ai academiei.

Bar. Orzzy respunde, ca inca nu s'au insemnatu nici unu protestantu spre primire.

La titululu „spesele diplomatiei“ propune Pulszky, cá ambasada din Saxonia sa nu se desfiintieze; ci cele din Branschweig, Oldenburg, Bremen, Lübeck si Hamburg. Si representantele regimulu bar. Orzzy se dechiara in contr'a suspendárei ambasadei din Saxonia. In fine vine la votare, ambasada din Saxonia remáne, ambasadele cele mai mici din federatiunea germ. de Nordu se stergu; prin acésti'a inse spelele pentru acelea la 9240 fl. nu se crutia, deóre ce soii la acele curti pretindu si mai departe cá supranumerari la olalta 6300 fl. care suma inse se trece in extraordinariu. Stergurea celorú 14,300 fl. la cortea ambasadóriloru romani nu se primesce. Celelalte de sub titululu spesele diplomatiei se primescu nestramutate si asiá recerintiele acéstu titulu suntú votate cu 961,810 fl. in ordinariu si 47,300 florini in extraordinariu, dimpreuna dara 1,009,110 fl. —

Elisabetopole, 26 Iuliu v. 1869.

Domnule Redactoru! Forulu judecătorescu alu comitatulu Albei superióre, si are resiedintia sea precum e cunoscutu in Elisabetopole (Ibasfalau). De aci dara voju sa ve referediu miscárilu partideloru ce agitéza in comitatulu acésti'a nefericitu cu ocaziunea marcaleloru comitatense.

Precum politic'a nóstra nationala in genere nu e legata de cauza, nu se póta si nu se sustiene cu aprecierea seriósa a impregiuráriloru de fatia, ci tóte miscárilu, precum se observa, suntú predominanté de ambitiune si interesu personalu, tocmai asiá se are lucrulu si in comitatulu Albei de susu. Acolo nu este interesu comunu, nu este scopu de a prosperá starea comitatulu si de a multiami pre locuitori din elu, dintre cari majoritatea absoluta suntú románii, tóta tendintia reprezentáriloru comitatensi e o victoria personale spre a a cárei eluptare se combatu doi fati intrebuintandu de arme la combaterea acésti'a interesele comune ale comitatulu. Acésti doi frati, cari stau in fruntea comitatulu si a cároru ura personale a caditu victima, interesele comune ale comitatulu nefericitu suntú Haller Ferencz si Haller Joszi. Fia-care are o partida, care se impugnéza pána la extremitate cu tóta ocaziunea. Haller Ferencz cá Comite supremu alu comitatulu are pre partea sea pre cei mai multi dintre amplotati, téra frate-seu ceea-lalta nobilime unghuresca.

Me va intrebá cine-va acum, ca unde suntú románii, de vreme ce ei forméza majoritatea comitatulu? Románii intru adeveru suntú in majoritate, si ei aru puté reesi cu intentiunile lorú, cari aru puté fi in folosulu comunu a comitatulu totu-déun'a, cându aru fi solidari si aru avé conducatori drepti si fara de interesu personalu. Insa durere, ca nici un'a nici ceea-lalta nu este. Ei servescu de mijlocu deosebiteloru partide a fratiloru inversiunati si dreptulu lorú de votisare nutresce abusulu spre detrimentulu causei comune. Románii suntú corupti de ambe partidele prin beutura si bani si asiá nu suntú solidari. Pre lánge tóte acéste ei aru puté fi solidari, cându conducatorii lorú aru fi ómeni cu caracteru si asiá dicédu ómémenti causei, cându n'aru veni la congregatiune numai cá sa-si umple busunariile, pentru aplicarea poporulu intr'o parte séu intr'alta, cându n'aru umblá cu secrete marsiave ascundiendu unulu altui'a coruptiunea la care iau ambi parte, si in fine cându n'aru orbecá intr'o parte séu alta siopacaindu la urechi'a unui'a si a altui'a purtádu asteliu matia in sacu, si vrendu a insielá opiniunea publica. Déca conducatori poporulu voru umblá si in alte parti cu asteliu de marsiavii, apoi dieu n'avému multu de speratu, cáci asteliu de creaturi contopescu la tóta ocaziunea caus'a comuna cu interesele lorú private. Acésti'a s'a veditu cu ocaziunea alorú congregatiuni si s'a observatu si la congregatiunea marcale, ce s'a ténutu in Elisabetopole in 4, 5 si 6 Augustu.

Congregatiunea acésti'a fu conchiamata prin comisariulu regescu Mihail Mikó, in loculu celei-lalte congregatiuni ténute la Idiegu in Iun'a lui Iuniu, unde din caus'a inversiunárei celei mari, ce domnea intre fratii Halleresci si partidele lorú nu se puté sustiené ordinea din partea comitelui supremu din care cauza acésti'a a si desolvatu adunarea. Neprimindú partid'a frate-seu disolvarea si-a pusú unu presiedinte interimalu si a continuatu siedintiele pre cale ilegale.

Din caus'a acésti'a deci a ordinatu ministrulu de interne unu comisariu regescu spre restabilirea ordinei suspendandu in tempulu acésti'a pre comitele supremu Haller Ferencz din postulu seu presidialu.

Conchiamádu asiá dara comisariulu reg. Mikó M. congregatiunea pre 4 Augustu s'au fostu adunatu pre diu'a acésti'a o multime insemnata de ómeni in Elisabetopole. Mercuri la 10 óre comisariulu Mikó cá presiedinte deschide siedintia cu o cuventare energica si acomodata turburáriloru si confusiuniloru, ce domnia in comitatulu Albei superióre. La ordinea dilei erá cetirea unoru ordinatiuni ministeriale, alegerea unni presiedinte la judecatori'a colegiale, unni vice-comite, unni asesoru, unni jude procesualu si a unni notariu la judecatori'a. Dupa cetirea ordinatiuniloru ministeriale, prin care se nimicescu tóte conclusele aduse de adunarea dela Idiegu din 7 Iuniu declarádu-se adunarea aceea de ilegale, presiedintele trecendu la obiectulu alegerei oficialiloru face intrebarea, ca voiesce comite-tulu, cá alegerea membriloru judecatoriiei sa se sis-

teje și să se incredinteze presidiului întregirea posturilor vacante dela judecătoria de ore-ce conform legii de nou aduse în discuție în privința judecătorilor, în scurtu timpu toate posturile dela judecătoria se voru întregi prin denumire? La această bar. Lazaru face propunerea, că întregirea posturilor dela judecătoria să se incredinteze presedintelui, iera oficialii administrativi să se aleaga. Propunerea se primesce cu modificarea facuta de P. Adm. prot. Gheșja, ca denumirea să se faca cu respectu la naționalitate. După aceea se porcede la alegerea oficialilor administrativi prin votisare. De vice-comite se alege Stefanu Lada i fostulu jude procesualu și în loculu lui de jude procesuale, unu unguru Mihai Károly. În candidatia a fostu și unu român Ioann Ioanovicu, și acest'a reesise deja la alegere cu majoritatea voturilor. Dura de ore-ce se gasira la numerarea voturilor unulu mai multu decât a fostu prulu alegatorilor asiă presedintele nimici alegerea la cererea ungorilor fara de a contradice seu de a protesta vre-unulu dintre corifeii seu vorbitorii românilor, prevediendu nereesirea lui Ioanovicu la o a două alegere. Partid'a contraria a întrebuintatu toate mijlocele, că să nu reese român în postulu acest'a; pe o parte dintre omeni iau imbetatu și iau incuiatu într'o casa, iera acelor'a, cari aru fi pututu se vorbesca în contra machinationilor, le-au astupatu gur'a și iau facutu dependenti cu alte celea. În modulu acest'a nu se alesera nici în cerculu acest'a jude procesuale (szolga biro) de român nici intr'alu Bui ei, unde asemenea devenise oficiulu vacantu. Asiă din 10 preturi, ce suntu în comitatulu Albei de susu, unde se afla două parti de români și numai un'a de unguri, nici unu postu de aceste nu e întregitu prin vre-unu jude procesuale de român. Toti și tragu jaru la o'la lor numai bietii români nu-si cunosc interesele și pentru favoruri private abandonăza caus'a comuna.

Aceste sunt rezultatele congregatiunei marcale a Albei sup. tenute în 4, 5 și 6 Augustu. Trel posturi la judecătoria asemenea suntu încă în vacanta însă aceste dopa concludulu congregatiunei se voru întregi prin denumirea interimale a comisariulu regescu Mikó. Resultatele acestei denumiri vi le voi comunica cu alta ocaziune.

Din comitatulu Carasiului în
24 Iuliu v. 1869.

Aceptăm cu mare curiositate, — dar și îngrijire nespuse — se vedem cine se va denumi de inspectore preste școlile populare din comitatulu nostru, care cu forțe mica exceptiune — este mai totu locuitu de români de religiunea dreptumaritōre greco-orientala!

Marturisim și afirmăm cu tota sinceritatea ca de unu timpu încōce, și mai alesu, de cându legea instructiunei publice din anul 1868. Art. XXXVIII. a intratu în viață, și de cându denumirile de inspectori scolastici pre tota d'ua au rostitu a se face, — noi invetiatorii școleror populare române eramu forțe îngrijiti despre denumirea ce se combinase și despre care — la noi prin giurulu nostru cerculau felurite faime: cumea adeca, se va denumi asiă indiyidu, care nici o idee nici esperintia nu are despre cauzele nostre scolare.

Cetiram daru cu nespuse și vin'a bucuria — denumirea Reverendisimulu Domnu Protosincelu Mironu Romanu din Aradu, de inspectore scolaru pentru comitatulu nostru. —

Cine cunōce pusetiunea școleror nostre și starea ticalōsa a unōru invetiatori colegi de ai nostri — din unele comune ale acestui comitatu, nu va pōte a nu consenti cu noi și a nu face parte din bucuria nostra ce e stirni la noi această denumire atātu de bine nimerita în prēpretiuit'a persōna a dlui Romanu, alu cărui'a zilu și sentiementu naționalu împreunatu de o capacitate rara pre terenulu scolasticu doveditu și aprobatu în sfer'a și chiamarea D-sele ca profesor primariu la institutulu teologicu alu Aradulu în restimpulu unui firu de ani, ni pune în placut'a pusetiune ca se ne mangaiamu și sperăm că școlile nostre populare din comitatu în celu mai scurtu timpu se voru spelă de rugin'a și labirintulu în care de unu deceniu mai gal'a suntu confundate, și prin staruint'a bunului nostru inspectoru cărui'a că român și barbatu renumitu i'a jacutu și va face pururea buna-starea și înflorirea școleror, iera progresulu invetiamentulu se va aventă la trēpt'a ce i se cuvine.

Apoi sōrtea nostra atātu de trista devenindu concrediuta unui barbatu condusu de spiritulu umani-

tāti și alu progresulu, suntem siguri ca se va îmbunătăti, și noi invetiatorii vomu afiă totudeun'a mangaiere la o anima atātu de nobila și cordiala, cum este cunoscuta cea parintēsea a dlui Mironu Romanu!

Se salutăm cu vin'a bucuria, — fratiloru invetiatori, această denumire multu promitatoria pentru înflorirea și prosperarea școleror nostre și mai alesu pentru îmbunătățirea esistenței nostre, de care avem lipsa neincungiurabila!

Cunōscem din renume, dar și personalmintē pre acestu barbatu binemeritalu și provedintu cu esperintie cele mai frumōse pre terenulu educatiunei și alu invetiamentulu ceea ce ne au și un plōtu sufletulu și anim'a de bucuria, cându primiram scirea despre denumirea lui de inspectoru alu școleror din comitatulu nostru; de-si în timpulu mai din urma trecut, se facura unele invinuri D-sele ca în chiamarea sea că deputatu dietalu n'a fostu de unu acord și n'a consemntu cu principiile deputatoru nostri naționali — intru tōte — prin urmare se fie alunecatū ore cum'va din pozițiunea insufletirei naționale de atâtea ori manifestate și se si fie schimbatu colōrea politico-naționala?, totusi pre noi această divergență seu cercumspectiune politica, — de felu nu ne pōte confundă, nici ne pōte face a crede ca simtiulu și insufletirea dlui Mironu Romanu pentru fericirea și înflorirea patriei și a națiunei și în genere pentru binele de comunu și preste totu alu școleror nostre stagnate, — va fi degradatu macaru pre o clipita, — mai presupunem și sperăm cu totu de adinsulu o vindecare radicala a tuturor ranelor, ce ni infipsa condemnal'a nepasare și lasitate dovedite fati'a cu cauzele nostre scolastice, și cu sōrtea nostra cea compatibilă invetiatorēsea preste totu!

Asiă dara rogăm din totu sufletulu și tōta inim'a pre multu doritulu nostru ostēnu alu invetiamentulu și alu culturai populare, că să se apuce câtu mai curendu de marea și ponderōsa lui misiune, și să vină în mediuloculu nostru spre alu putē bineventă amesuratu dorintei și simpatiei, ce o nutrimu aduncu pentru densulu, eschiamându-i unu „bine ai venitū“.

Invetiatorii din Carasiu.

STATUTU

pentru gimnasiulu român din
Bradu comitatulu Zarandu.

(Capetu.)

§ 35. Corpulu profesoralu sub presedinti'a directorelui va tienē în tōta lun'a celu putienu un'a conferintia.

Cerendu jurstările va tienē și mai de multe ori.

§ 36. Obiectele acestor conferintie, suntu invetiamentulu, disciplin'a și moralitatea elevilor, și altele ce atingu progresulu spiritualu alu gimnasiulu și alu personalulu de invetiamentu. — Precum și cu finitulu fia-cărui anu scolasticu a face unu reportu comitetulu despre starea de invetiamentu și disciplin'a în gimnasiu.

§ 37. Corpulu profesoralu dopa obiectele de invetiamentu (§ 46.) staveresce planulu de impartirea lor în clasa conformu legiloru pentru gimnasiile publice de statu, și lu asterne consistoriulu archidiecesanu spre aprobare.

§ 38. Corpulu profesoralu staveresce impartirea studiilor și a orelor între profesori;

În casu de neintielegere seu neinvōire, impartirea o face directorele în impreuna intielegere cu presedintele comitetulu, și în ultim'a diferentia consistoriulu archidiecesanu.

§ 39. Pentru ducerea procesulu verbalu alu conferintielor corpulu profesoralu, directorele numesce de secretariu pre unulu dintre profesori, fara că acest'a în această calitate sa-si pōta perde votulu ce-lu are că membru alu conferintiei.

§ 40. La aducerea de concluse valide se cere presentia a celu putiēnu 2/3 din întregulu personalu alu profesorilor.

Decisiunilo se facu prin majoritate de voturi; în casu de egalitate loru decide votulu presedintelui.

§ 41. Espeditiunile se facu de către presedintele insusi, și cele necesari se provedu cu sigilulu gimnasiulu, care va avē accessi emblema cu sigilulu comitetulu, dara cu inscripțiunea: „Directiunea gimnasiulu român gr. or. din Bradu.“

La facerea espeditiunilor, directorele se pōte folosi de secretariulu siedintiei. (§ 39.)

§ 42. Presedintele comitetulu are dreptu a fi de fatia la consultările corpulu profesoralu, precum și directorele gimnasiulu are dreptu a asistă la consultările comitetulu, avendu ambii în asemenea casuri cuventu consultativu.

§ 43. Discordiele, neintielegerile, seu certele ce s'aru escă între corpulu profesoralu și între directore seu între acest'a și între vre-unulu dintre profesori — le complanēza comitetulu gimnasiulu.

Asemenea neplaceri însă între directorele seu corpulu profesorilor și între comitetu le decide reprezentanti'a gimnasiulu.

În ambe casurile instantia ultima este consistoriulu archidiecesanu.

§ 44. Numerulu profesorilor va fi de optu ordinari și patru suplenti; profesorii ordinari suntu permanenti.

Salariile profesorilor voru fi:

1, Pentru profesorii ordinari dela 600 până la 700 fl. v. a.;

2, pentru profesorii suplenti 500 fl. v. austr. pre anu;

3, directorele, care va fi totu odata și profesor ordinariu, va mai avē unu pausalu de 100 fl. v. a. pre anu;

4, pentru fia-care profesor ordinariu, dopa servitiu de 10 ani, se va mai adauge salariulu cu 100 fl. v. a.

Acestea salarie voru putē cresce cu tempu, crescendu capitalulu gimnasiulu;

Salariile se platescu pre câte un'a luna înainte.

Plătile unui pedelu și servitoriulu precum și celelalte spese curenti se prevedu din anu în anu prin bugetulu gimnasiulu.

§ 45. Pentru studentii, cari nu suntu de religiunea română gr. or. încātu aru cere numerositatea lor, se voru face pasii convinciosi la respectiv'a autoritate bisericēsa spre a avē catechetu de religiunea lor.

Acest'a nu se va numeră între corpulu profesoralu, și nu se va putē plăti din fondulu gimnasiulu.

Elu va avea a subserne directiunei gimnasiulu catalogulu despre cercetarea orelor de catechisatia și de biserică, precum și despre calcululu studentilor în studiu religionariu, spre a se potē induce în catalogulu generalu și în atestatele scolastice. —

§ 46. Obiectele de invetiamentu în acestu gimnasiu suntu:

1. Religiune;

2. Limbe; și anume:

a) limb'a română

b) limb'a latina

c) limb'a greca

d) alte limbe ale patriei precum magiara și germăna;

3. Geografi'a și Istori'a;

4. Matematica

5. Istori'a naturala

6. Fisi'a (sciintiele naturali)

7. Filosofi'a; afara de acestea;

8. Caligrafi'a,

9. desennu,

10. Cantare,

11. Gimnastic'a.

§ 47. Planulu de impartirea acestor studii în clase și între profesori se face conformu §§-loru 37. și 38. —

§ 48. La acestu gimnasiu se voru purtă urmatōrele —:

1. Protocolu de trebii;

2. Istori'a gimnasiulu, care va cuprinde ori ce schimbare în personalulu profesoralu, seu alte evenimente caracteristice pentru starea și activitatea institutulu; —

3. carte de normative,

4. Protocōle despre conferintiele corpulu profesoralu (§ 35.)

5. Unu Catalogu generalu pentru fia care clasa despre scolarii aceleiasi clase în ordine alfabetica, cu observările necesarii despre naționalulu, purtarea și progresulu lor în invetiamentu. —

Acest'a se subserie la finitulu fiacărui anu de către toti profesorii clasei; —

6. Inventariu despre medilōcele de invetiamentu; —

7. Unu catalogu specialu de clase pentru însemnarea studentilor absentii, și a pedepselor seu laudei date acestor'a sub prelegere. —

CAPU VI.

Dispusetiuni generale.

§. 49. Diu'a de ss. Constantin si Elen'a că putr. ni ai gimnasiului este totu deodată si serbatorea nationale a gimnasiului.

La acést'a serbatore va luá parte reprezentantia comitetului, epitropia gimnasiului, intregu corpulu profesoralu, tota tinerimea scolastica, precum si fondatorii si binefacatorii gimnasiului.

Cu acést'a ocaziune se voru tienie raporturi despre starea si inaintarea fundurilor scolastice, discursuri despre progresulu spiritualu si respective in cultura a gimnasiului, si alte asemenea espueri de sciintia si literatura atátu nationale cáta si straina.

§. 50. In casu cându institutul gimnasiului prin evenimentu esraordinariu s'aru desfiintu, reprezentantia are dreptulu de a dispune cu fundulu spre inaintarea culturai nationale a poporulu românú gr-or. din comitatulu Zarandu.—

CAPU VIII.

Note si dispusetiuni transitorie.

§. 51. §§. 38 si 40. din statutulu organicu alu congregesului bisericescu dela anulu 1868 provocati la capu III §. 8. din aceste statute suna:

„§. 38. Sinodulu protopresbiterialu consta din reprezentantii preotimei si ai comuneloru parochiali, din protopresbiterialu, asiá cá preotimea se fia reprezentata in un'a tertialitate, iera comunele parochiale in doue tertialitati.—

„In protopresbiteriatulu, care numera preste 20,000 suflete, numerulu membriloru sinodulu protopresbiterialu consta de partea preotimei din 12. iera de partea comuneloru bisericescu din 24; iera unde numerulu sufleteloru este mai micu de 20,000 acolo va constá din partea comuneloru parochiali din 16. membrii, si din partea preotimei din 8.—

§. 40. Membrii sinodulu protopresbiterialu se alegu pre 3 ani si se potu realege.

Membrii eclesiastici ai sinodulu protopresbiterialu se alegu prin preotimea tractuale in locul destinatu; ier cátu pentru membrii mireni, protopresbiteriatulu se imparte in atáte cercuri electorali, cáti membrii mireni suntu de a se alegu in intielesulu §. 38.

§. 52. Dupa intarirea acestoru statute reprezentantia gimnasiului (capu III. §. 8.) intrunindu-se in adunare generale, va primi intr'unu conspectu tota averea miscatoru si nemiscatoru a gimnasiului dela comisiunea scolare de pana scum, — si va dispune cu ea conformu acestoru statute.

§. 53. Pana cându gimnasiulu s'aru poté deschide celu pucinu cu cinci clase, sarcina de directore alu gimnasiului o va portá gratuitu protopopulu gr-or. din Bradu.

Din sesiunea comisiunei scolare a comitatulu Zarandu tinenta in Bai'a de Crisju la 8 Febr. 1869.

Nr. 11387.

Statutul de fatia lu aprobezu.

Buda 14 Iuliu 1869.

(L. S.)

B. Eötvös Josef m/p.

Varietati.

** Dela Apahid'a se scrie, ca pre acolo de presentu domnesco o seceta mare, cucurudiulu pre siesulu Somesiului se usca, la deluri inca patimesc taro. Ast'a aru fi cum aru fi, dara siorecii prada forte taro gránele de tónna. Acum s'au apucatu si de cele de primavera, si intru atát'a le pustiescu incátu nu avemu sperantia de secerisju.

** M. Osiorheiu, 29 Iul. 1869. Bóla de Pricolici. De circiter 2 septamáni se latí fain'a in acestu orasju, ca nóptea s'au vedutu pricolici *) umblandu pre ulitia, si anu-mitu in dilele urmatore se audia mai pretutindenea vorbindu de „Kisértetök“ (pricolici). Unii ómeni diceau ca cutare a vedutu unu pricoliciu imbracatu in vestminte albe mueresci, alii ca cutare au vedutu tãrdtu nóptea unu omu inaltu mascatu si pre lãnga aceea si in piciorage, care apoi deodată s'au aruncatu preste unu palanu cá cum arunca omulu o petró, alii iera ca in alta nópte unu „kisértet“ a statu cutãruia in cale si a cerutu orologiu, apropiindu-se insa si alti ómeni de elu s'a facutu nevedutu. Tramitieloru acestei corespun-

*) O cultura! cum strabati de anevoia si in clasele cotatienei si inca magiare, cari rideau de unedile de strigoiu sateniloru románi.

dintie audi insusi din gur'a unu locuitoriu — profesionistu — de aici ca alalta-ieri in 27 Iuliu a. c. venindu cátra 12 óre nóptea dela unu botezu a fostu in cornulu unei ulitii principale opritu de doi pricolici, dintre cari unulu a fostu imbracatu in vestminte barbatesci in negru, cel'a-laltu in vestminte albe mueresci, si cu invelitore mueresca pre capu, cari insa fára cá se fia vorbitu séu sa-i fia facutu ce-va ambii se departara.

Atát'a e fapta ca organele politiei nu pré dormu nóptea, ci desfasiura o activitate mare in cantarea dupa acei pricolici, presupundu ca potu fi nisce furi mascati dupa portu, potu stá nóptea ómeniloru in cale spre ai maltratá si despoiatu de bani. Pana acum insa, nu s'a constatatu, ca intr'adeveru au statu cui-va in cale séu au amenintatu si despoiatu de bani. Atát'a insa iera e fapta, ca in dilele aceste 2 feciori de talpari au batutu forte reu nóptea pre unu bietu de slovacu in ulitia, mergendu elu cátra casa dicendu-i ca e pricoliciu, de-si elu a fostu in portulu lui de tóte dilele.

Pana acum politiei nu-i succese a pune mán'a pre vre-unu Kisértet.

35—3 Concursu. *)

Inaltulu ministeriu r. de culte si instructiune publica aprobãndu statutele gimnasiului românú gr-orientale din B r a d u, comitatulu Zarandu, cursurile scolastice in acestu institutu se voru incepe cu deschiderea claseloru I, si II. gimnasiale.

Dreptu aceea pentru ocuparea posturilor de doi profesori ordinari in aceste clase se escrie concursu pana la 15/27 Augustu 1869.

Doritorii de a fi alesi la aceste posturi voru avé a documentá: a, purtare buna morale; b, sciintia perfecta a limbai române, carea este limb'a invatiamentului; c, ca au absolvitu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu in vreunu institutu din patria séu din strainatate; séu ca a servitu la vre-unu gimnasiu publicu celu pucinu doi ani cá profesore suplentu; séu ca a absolvitu gimnasiulu si a depusu cu succesu bunu esaminulu de maturitate; séu ca a terminatu cu aseminea succesu cursulu clericalu ori pedagogicu in vre-unulu din institutule pedagogico-teologice gr-orientale române.

Concurrentii voru avé de a arelá anca co cunosciintie de alte limbe au.

Cu unulu fia-care din aceste posturi e legatu unu salariu anualu de 600 fl. v. a., si dreptulu de a inaintá in salariu mai mare.

Concursele voru fi a se adresá la subscrisulu pana la terminulu indicatu.

B r a d u 15/27. Iuliu 1869.

Presidele comisiunei scolare române gr-or. din comitatu Zarandului.

*) Cele-lalte diuarie române inca suntu rugate a reproduce acést'a in pretiutele loru colóne.

34—3 Publicatiune. *)

Inaltulu ministeriu regiu de culte si instructiune publica cu rescriptulu dela 14. Iuliu a. c. nr 11,387. a intaritu statutele gimnasiului românú greco-orientale din Bradu, comitatulu Zarandu.

Acestu gimnasiu e gimnasiu mare cu optu clase, si in intielesulu statuteloru intarite, se bucura de tóte drepturile si prerogativele unu gimnasiu publicu de stat.

Ceea ce cu acea adangere se face publicamente cunoscutu, ca cursurile scolastice in acestu gimnasiu conformu statuteloru, se voru incepe pentru anulu scolasticu 1869—70 cu I, si a II clase gimnasiale si se voru continua din anu in anu pana la completarea institutulu cu optu clase.

B r a d u 15/27. 1869.

Presidulu comisiunei scolare.

*) Celelalte diuarie romane inca suntu rugate a reproduce acést'a in pretiutele loru colóne

38—2 Concursu.

Spre ocuparea statiunei de invatiatoriu la scóla romána gr-orientale din comun'a V a c c a; comitatulu Zarandului, se escrie prin acést'a concursu pana in 10 Augustu st. vechiu.

Cu acést'a statiune e impreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. si unu relutu de 24 fl. v. a. pentru lemne, doritorii de a competi la acést'a statiune au a documentá:

a) ca au absolvitu celu putienu gimnasiulu inf. si cursulu pedagogicu séu clericalu in institutul archidiececanu gr-or. din Sabiuu.

b) ca cunósce pre deplinu cantãrile si tipiculu bisericescu;

c) ca are o purtare buna morale.

Concurrentii la acést'a statiune au a'si asterne subscrisului suplicele loru providute cu documentele necesarie pana la terminulu susu atinsu.

B r a d u, 24 Iuliu 1869

M. Lazaru
Prof.

(23—3) Concursu.

Spre ocuparea unei statiuni de invetiatoriu la scóla normale romána gr. or. din Bradu, comitatulu Zarandului cu carea este impreunatu unu salariu de 450 fl. v. a., se escrie prin acést'a concursu pana la 15/27 Augustu a. c.

Concurrentii la acést'a statiune au a documentá:

a) purtare buna morale; b) sciintia perfecta a limbai române, carea este limb'a invatiamentului; c) ca au absolvitu celu putienu gimnasiulu inferioru cu succesu bunu, si cursulu pedagogicu la unulu din institutule nostre pedagogico-teologice române greco-orientale din Sabiuu séu Aradu.

Concurrentii au a-si tramite suplicele loru concursuale la subscrisulu pana la terminulu indicatu.

B r a d u, 17/29 Augustu 1869.

Presidintele comisiunei scolare române gr. or. din comitatulu Zarandului.

38—2 Escriere de concursu.

Pentru ocuparea posturilor de clas'a I si II, la scóla populare greco-orientale din comun'a Vale, scaunulu Selistei se escrie concursu.

Pentru clas'a I este impreunatu unu salariu de 120 fl. v. a.

Pentru clas'a II este impreunatu unu salariu de 240 fl. v. a. 2 org. lemne si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá postulu pentru clas'a I. debue se documenteze ca au absolvatu II clase gimnasiale, cursulu pedagogicu; pentru clas'a II debue se documentedia ca au absolvatu V. clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, s'au clericalu, si ca afara de limb'a romána, mai scie si alta limba a patriei.

a) Pentru ambi invetiatori se mai cere cunosciintia cantoriloru si tipiculu bisericescu.

b) Ambi invatiatori voru avea a produce testimoniu de moralitate.

Competitorii au sesi tramita concursele pana la 20 Augustu a. c. stilulu vechiu la subsemnatulu.

V a l e in 24 Iuliu 1869.

Eforia scolare.

Ioanu Baile
Parochu gr-or.

35—1 EDICTU.

Comanu lui Ioanu Cotoru din Resinari in scaunulu Sabiului, care acum de doi ani (findu in procesu divortialu cu legiuit'a sea socia Stan'a nascuta Teodoru Crivetiu, totu din Resinari, si luãndu actele procesuale cu sine,) cu necredintia parasindu-o pre aceea, au pribegitu in lome, si dela pribegirea lui incóce, nu s'au mai auditu nimic'a despre locul aflãrei densului, dreptu aceea, se provóca, cá in terminu de unu anu si o di dela datulu de fatia, sa stea fatia la subsemnatulu foru protopopescu cu numita sea socia, cá sa arãte caus'a parasirei patriei, si a sociei sele, cáci, la din contra, si in absentia densului, ceea de otaritu in caus'a acést'a, la intielesulu canóneloru sãntei nostre biserici gr-orientale, se voru otari.

S a b i l u, 1 Aug. 1869.

Scaunulu prof. gr. or. alu tract. Sabiului alu II.
Ioanu Pannovicu,
Protopopu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 2/14 Augustu 1869.

Metalicele 5%	62 85	Act. de creditu	308 20
Imprumut. nat. 5%	71 90	Argintulu	120 90
Actiile de banca	771	Galbinulu	5 90